

1. Namnet på produkten och företaget

Produktnamn **Xylen**
Tillverkarens artikelnummer **131769**
Avsedd användning **Laboratoriekemikalier**
Gäller för artikelnummer **131769**

Tillverkare/Leverantör **Kontaktperson för vidare info I händelse av nödläge**
LabService AB Lars Eriksson
Förmansvägen 7 Telefon: 060 – 52 59 70
85753 SUNDSVALL Mobil: 070 – 627 77 00
E-post: lars@labservice.se

Telefon för nödsituationer:

I nödläge kontakta även giftinformationscentralen, larmnr 112.

2. Sammansättning/ämnenas klassificering

Ingående ämne	Koncentration	EG-nr	CAS-nr	Farosymbol	Riskfraser ¹
m-Xylen	100%	203-576-3 215-535-7	108-38-3 1330-20-7 (Grupp)	Xn	20/21 38 10

¹För riskfrasernas betydelse, se avsnitt 16.

3. Farliga egenskaper

Klassificering

Farligt vid inandning och hudkontakt.
Irriterar huden.

Brandfarligt.

Hälsofara

Inandning: ångan kan leda till huvudvärk, yrsel, illamående och verkar förslöande. Ångan irriterar slemhinnorna.

Hudkontakt: verkar irriterande och uttorkande på huden. Förorsakar sprickor och sår. Kan tas upp genom huden.

Ögon: ångan irriterar ögonen, vätska i ögonen kan medföra skada.

4. Första hjälpen

Inandning

Frisk luft och vila.

Eventuell andningshjälp.

Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

Hudkontakt

Tag genast av nedstänkta/förorenade kläder/skor.

Tvätta huden noggrant under flera minuter med tvål och vatten.

Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

Ögon

Skölj genast med vatten i flera minuter. Håll ögonlocken brett isär.

Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

5. Åtgärder vid brand

Släck med pulver, koldioxid eller skum.

6. Åtgärder vid spill/oavsiktliga utsläpp

Stoppa läckor om det kan ske utan risk.

Varna alla i arbetsgröpar, källare och brunnar, frigjorda ångor kan skapa kvävande luftblandningar.

Valla in utspild vätska med sand, jord eller annat lämpligt material. Rådfråga expertis.

Om ämnet kommit ut i vattendrag, avloppsledning eller förorenat jord eller växtlighet ska räddningstjänsten underrättas.

7. Hantering och lagring

Arbeta vid punktutsläpp eller i dragskåp.

Arbetsplatsen ska ha möjligheter till ögonspolning (AFS 1999:7 9-10 §§)

Förvaras svalt på väl ventilerad plats.

Förvaring av större mängd brandfarlig vätska kan fordra tillstånd av lokal myndighet (SÄIFS 1995:3).

8. Begränsning av exponeringen/personliga skyddsåtgärder

Gränsvärden för exponering

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2000:3.

Ämne	Nivågränsvärde	Korttidsvärde	Takgränsvärde
m-Xylen	50 ppm Totalt: 200 mg/m ³		100 ppm Totalt: 450 mg/m ³

Begränsning av exponering

Vid behov, använd andnings- och ögonskydd samt skyddshandskar och skyddskläder.

Rekommenderat andningsskydd

Gasfilter typ A

Rekommenderade material till skyddshandskar och skyddskläder

Genomträngningstid > 8h

Polyvinylalkohol, Viton, 4H, Barricade, Viton/Butylgummi, Barriär (PE/PA/PE), Silver Shield/4H (PE/EVAL/PE), Tychem BR/LV, Tychem TK

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Allmän information

Färglös vätska med sötaktig lukt.

Blandningar av de tre xylenisomererna har tulltaxenummer 2902 44.

Aromatiskt kolväte.

Viktig information för hälsa, miljö och säkerhet

Kokpunkt/kokpunktsintervall	139,1 °C
Flampunkt	29,00 °C
Explosionsområde	1,1 - 7,0 %
Ångtryck	0,800 kPa
Relativ densitet	876 kg/m ³
Löslighet i vatten	146 mg/l
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	3,18
Viskositet	1 mm ² /s
Ångdensitet	3,67

Övrig information

Smältpunkt/smältpunktsintervall	-47,9 °C
Tändpunkt	530 °C
Brytningsindex	1,497

10. Stabilitet och reaktivitet

Ämnet kan reagera kraftigt med starka oxidationsmedel, t ex HNO₃.

11. Toxikologisk information

De kritiska effekterna vid yrkesmässig exponering för xylen bedöms vara irritation och akut CNS-påverkan. Ökade irritations- och CNS-besvär har rapporterats vid exponering för 50 ppm m-xylen. Mer uttalad irritation i ögon, näsa och hals har rapporterats vid kortvarig exponering för 200 ppm. I studier på människa har det visats att exponering för 90 ppm xylen ger försämrad prestation vid neuropsykologiska tester. Exponering för 70 ppm påverkade inte prestationen vid liknande test.

Minessvårigheter, koncentrationssvårigheter, depression och trötthet kan uppkomma vid långvarig och/eller höggradig exponering för xylen i blandning med andra lösningsmedel. Djurstudier stödjer slutsatsen att kronisk påverkan på centrala nervsystemet uppkommer vid 100-200 ppm.

Påverkan på nervsystemets utveckling har påvisats hos avkomman till råttor som exponerats för 200 ppm teknisk xylen under dräktigheten.

Hudkontakt med flytande xylen orsakar rodnad samt brännande och stickande känsla. Upprepad hudkontakt medför avfettning och hudirritation. Hudexponering för xylen som vätska kan påverka inre organ.

Hälsofara

Inandning: ångan kan leda till huvudvärk, yrsel, illamående och verkar förslöande. Ångan irriterar slemhinnorna.

Hudkontakt: verkar irriterande och uttorkande på huden. Förorsakar sprickor och sår. Kan tas upp genom huden.

Ögon: ångan irriterar ögonen, vätska i ögonen kan medföra skada.

Toxikologiska data från djurförsök

Förgiftning vid förtäring	LD ₅₀ råtta: 4300 mg/kg kroppsvikt
Förgiftning vid inandning	LC ₅₀ råtta: <26 mg/l/4h
Förgiftning vid hudkontakt	LD ₅₀ kanin: 14100 mg/kg

Anmärkningar

Mutagen vid test på mikroorganismer, mus, råtta och hamster.

5 mg /24h i ögat på kanin är mycket irriterande.

10 ug /24h på kaninhud är mycket irriterande

Ej fastställd cancerframkallande effekt, IARC grupp 3.

12. Ekotoxikologisk information

Akut toxicitet

LC ₅₀ Fisk 96h:	9,2 mg/l Art: Roccus saxatilis
EC ₅₀ Daphnia 48h:	9,59 mg/l Art: D. magna
IC ₅₀ Alger 72h:	3,2 mg/l Art: Selenastrum sp.

Persistens och nedbrytbarhet

BOD5/COD:	0,55
-----------	------

Bioackumulering

Log P _{ow} :	3,18
BCF:	24

Anmärkningar

Lättnedbrytbart

Bidrar till fotokemisk bildning av smog.

Indirekt fotolys (OH-radikaler) halveringstid 10-19 timmar.

13. Avfallshantering

Avfall

Får inte blandas med halogenerat avfall.

I företag med lämplig apparatur får avfall med lösningsmedel redestilleras till förnyad användning av lösningsmedlen, återvinningsförfarande R2.

Lösningsmedel får brännas (återvinningsförfarande R1) endast av den som har tillstånd enligt SFS 2002:1060 och NFS 2002:28

Farligt Avfall

Avfall innehållande mer än 20 % av detta ämne är farligt avfall med egenskap H4.

Avfall med en flampunkt < 55 °C är farligt avfall med egenskap H3-B.

Förslag till EWC-koder för farligt avfall

04 01 03; Avfettningsavfall som innehåller lösningsmedel utan flytande fas

04 02 14; Avfall från appretering som innehåller organiska lösningsmedel

07 01 04; Lösningsmedelsavfall från organiska baskemikalier.

07 02 04; Lösningsmedelsavfall från plast, syntetgummi och konstfibrer.

07 03 04; Lösningsmedelsavfall från organiska färgämnen och pigment.

07 04 04; Lösningsmedelsavfall från organiska växt- och träsnyddprodukter samt andra biocider.

07 05 04; Lösningsmedelsavfall från farmaceutiska produkter.

07 06 04; Lösningsmedelsavfall från fetter, smörjmedel, såpa, rengöringsmedel, desinfektionsmedel och kosmetika.

07 07 04; Lösningsmedelsavfall från finkemikalier och kemiska produkter.

08 01 11; Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 13; Slam från färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 15; Vattenhaltigt slam innehållande färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 17; Avfall från färg- och lackborttagning som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 19; Vattensuspensioner innehållande färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 09; Lim och fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 11; Lim- och fogmasseslam som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 13; Vattenhaltigt slam innehållande lim eller fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 15; Vattenhaltigt flytande avfall innehållande lim eller fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

09 01 03; Lösningsmedelsbaserad framkallare

14 06 03; Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar
14 06 05; Slam och fast avfall som innehåller andra lösningsmedel
20 01 13; Separat insamlade fraktioner av lösningsmedel från hushåll.

14. Transportinformation

UN-nummer	1307
ADR-Klass	3
RID-Klass	3
ICAO-Klass	3
IMDG-Klass	3
Faronummer	30
Förpackningsgrupp	III
Transportbenämning	XYLENER
Proper shipping name	Xylenes

15. Gällande bestämmelser

Symboler/Märkning

Riskfraser

20/21 38
Farligt vid inandning och hudkontakt.
Irriterar huden.

10
Brandfarligt.

Skyddsfraser

(2) 25
(Förvaras oåtkomligt för barn.)
Undvik kontakt med ögonen.

Övriga bestämmelser

Arbetsmiljö

Arbetstagare måste ha ett skriftligt arbetstillstånd för att få arbeta i slutet utrymme med en brandfarlig vätska klass 1 eller 2 (AFS 2000:4 26 - 27 §§).
Vid klassning av tryckbärande anordningar ska detta ämne, som utgör en farlig fluid, räknas till grupp 1 enligt 4 § AFS 1999:4.
Om detta ämne ska hanteras i ett tryckkärl, så ska objektsgrupp för tryckkärlet enligt 2 kap 1 § AFS 1999:6 väljas under beteckning F.
En riskbedömning ska göras och lämpliga åtgärder vidtas för att förhindra att gravida och ammande arbetstagare utsätts för ämne som kan tas upp genom huden. (AFS 1994:32 2§ bilaga A3).

Begränsning av allvarliga kemikalieolyckor

Kravnivåer för brandfarliga ämnen finns i Förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna

av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:382 och AFS 2005:19). Lägre nivån är 5000 ton och den högre är 50 000 ton.

Miljöskydd

Förbrukning av mer än 500 ton organiska lösningsmedel per år fordrar tillstånd av Miljödombstol.
Förbrukning av mer än 10 ton men högst 500 ton organiska lösningsmedel per år fordrar tillstånd av Länsstyrelsen.

Förbrukning av mer än 500 kg men högst 10 ton organiska lösningsmedel per år skall anmälas till kommunal nämnd för miljö- och hälsoskyddsfrågor (SFS 1998:899 tilläggsbokstav -o1, -o2 och -o3)

Framställning av produkter där mer än 500 ton organiska lösningsmedel ingår per år fordrar tillstånd av Länsstyrelsen.

Framställning av produkter där mer än 10 ton men högst 500 ton organiska lösningsmedel ingår per år skall anmälas till kommunal nämnd för miljö- och hälsoskyddsfrågor (SFS 1998:899 tilläggsbokstav -o4 och -o5)

Ämnet får inte släppas ut så att det kan skada grundvattnet (SNFS 1996:11 Bil. F1.7).

Hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde ställer särskilda krav på skyddsåtgärder enligt NFS 2000:4 1:3§

Utsläpp av mer än — kg/år till luften, 200 (som BTEX) kg/år till vatten eller 200 (som BTEX) kg/år till mark, skall tas upp i miljörapporten (NFS 2006:9 5§ o Bil 2, EG 166/2006 Bil. II:78)

För mark förorenad med detta ämne har Naturvårdsverket fastställt ett riktvärd (SN rapport 4918).

Flyktig organisk förening (VOC) enligt KIFS 2005:9 9kap 10§a

I miljörapportens emissionsdeklaration ska redovisas årsvärden för utsläpp till luft av denna förening, samt om tröskelvärdet 100 kg/år har överskridits. (NFS 2006:9 5§ o Bilaga 2)

I miljörapportens emissionsdeklaration ska redovisas årsvärden för utsläpp till vatten av denna förening, samt om tröskelvärdet 1 00 (summan av bensen, toluen, etylbensen och xylener) kg/år har överskridits. (NFS 2006:9 5§ o Bilaga 2)

Produktkontroll

Ämnet är upptaget i Kemikalieinspektionens föreskrift om klassificering och märkning (KIFS 2005:5).

Ämnet, eller en ämnesgrupp som ämnet tillhör, finns med EWC kod i bilaga 2 till avfallsförordningen (SFS 2001:1063).

För försäljning och förvaring av lösningsmedel finns särskilda regler i SFS 1977:994.

16. Övrig information

Riskfraser

20/21 38

Farligt vid inandning och hudkontakt.

Irriterar huden.

10

Brandfarligt.

Källor till informationen i underlaget för säkerhetsdatabladet

- Registry of Toxic Effects Chemical Substances; RTECS-nr ZE2275000
- Plast- och Kemiföretagens skyddsblad nr 4
- Plast- och Kemiföretagens miljöskyddsblad nr 4
- Svenska Brandskyddsföreningens farligt gods; kort nr 549
- Svensk Standard SS 421 08 20 bilaga C; ämne nr 285
- The Merck Index nr (11 edition); nr 9890
- Roth: Wassergefährdenden Stoffe. Ecomed X
- Rippen: Handbuh Umwelt-Chemikalien. Ecomed
- Arbete och Hälsa. Arbetslivsinstitutets vetenskapliga skriftserie; år/nr 2005:16
- Environmental Hazard Classification. Nordiska Rådet. TemaNord 1997:594
- FFA: Guide för val av kemskyddsmaterial. ASTM-klass = nr: 292

- Kemikalieinspektionens kortfakta över kemiska ämnen Ja
- National Fire Protection Association 325; PC-325-94
- Svenska Elektriska Kommissionen. Handbok 426 332
- Sundströms filterguide 1987 2000
- Auer Technikum, Ausgabe 12. Stoff no: 3319
- Sunset Project (KemI 12/95). Sidhänvisning: 943
- Risk line, Kemikalieinspektionen.
- Kartotek for kjemiske stoffer. Kort nr: 161
- Principer och metoder för provtagning och analys av ämnen på listan över hygieniska gränsvärden. A&H 2000:23
- Sigma-Aldrich Chemical Directory 1997
- Council Directive 76/548/EEC - last ATP no: 25
- Acros Organics 98/99 Catalogue no: 20091
- Accord Européen Relatif au Transport International des Marchandises Dangereuses par Route (ADR)
- IMO: International Maritime Dangerous Goods-code (IMDG)
- The Hazardous Substances Data Bank
- International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals inBulk.
- The Nordic Substance Database
- The Merck Chemical Database. Chemdat. 108688
- IUCLID; The International Uniform Chemical Database, year 2000 edition
- ICN Pharmaceuticals Catalogue no: 158695
- Krister Forsberg, S.Z. Mansdorf, Quick Selection Guide to Chemical Protective Clothing, IV, Wiley Interscience, 2003 292
- Alfa Aesar, Catalog no : 16370
- Bretherick's Handbook of Reactive Chemical Hazards, 6:ed. nr: 2969
- CambridgeSoft ChemOffice .
- Gummikemikalier. Naturvårdsverket rapport 4437
- Dräger-Tube Handbook (11th ed., 1997)
- Kemikalier i textilier. Kemikalieinspektionens rapport 2/97
- Verkstadsindustrins kemikalier. Naturvårdsverket rapport 4781
- Kemiska risker. En handbok om ämnena i AFS 1993:9 hygieniska gränsvärden. Arbetarskyddstyrelsens böcker. 1993.